Ե· 6394 1891 ՄԱՐՏ 20 ՉԱՐԵԼՄՊԻՀ 34 ԻՆՃԻ ԱԷՆԻ ԱԼԱՖ· ԱՊՐԻԼ 1 ՉԱՐԵԼՄՊԻՀ Ե· 6394

20 ԲԱՐԱ

Անկողմի Էջերեան

20 ԲԱՐԱ

ՆԻՒԱՄԻ ԳԱԶԷԹԱ

Թաշքալար իչին սենելիք Մէճիտ 8

Իսթանպոլ իչին » » 7

Բոսթա լուճրէթի պիզէ այիտ տիր

Իսթանպոլտա, Քիւրքճիւ խանընտա, ալթ գաթտա վագը 21 վէ 23 Նիկմէրօլու մաղազալար.

مطبعه‌سی استانبولده کورکجی خانده‌سی آلتقاده واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازه‌لر.

منظور افکار

صاحبی متیاز و مدیر مسئولی قزویت یانوسیان

۱۳۰۷ ՄԱՐԹ ՀԱ ՍԱՀԻՊԻ ԻՄՈԻԵԱՋ ԳԱՐԱՊԵՏ Ց· ՓԱՆԻՍԵԱՆ ۲۱ ՇԱՊԱԹ ۱۳۰۸

ԱԶԳԱՑԻՆ

Ամեն. Ս. Պատրիարք հայր հաղրէթլէրի, քէսպի իֆադաթ իտէրէք, տիւն Բաթրիզխանէի թէքրիֆ իթմիշ տիր։

Բաղ· Ժողով պու կիւն Գալաթատա թէճէմմիւ իտէճէք տիր։

Իշիտիլտիկինէ կէօրէ, Մըսրը գաւառական ժողովու, Տէրսաատէթ Բաթրիգ վէքիլի Իւթիւճեան Գեր. Տ. Դէյրգ Ծ. Վրդ. ին մահէլլի մէզքիւր իչին Առաջնորդ ինթիխապը խուսուսունա իսրար իթմէքտէ իմիշ։

Վէլատէթի Հիւմայունու հաղրէթի փատիշահիւէ միւսաատրգ օլան կէչէն ըէնճէմպիհ կիւնիւ, Պրուսա չէհրինտէ վալիի վիլայէթ տէվլէթլու Մահմուտ բաշա հաղրէթլէրի թարաֆընտան, պէտիտիւէ տաեիրէսինտէ ըէսմի գապուլիւէթ իճրա գըլընմըշընտան, սաեիր ղէվաթը միւքէրրէմէ վէ միւհթէրէմէ միսիլլու, առաջնորդ Գեր. Բարթողիմէոս Սբրազան հաղրէթլէրի տախի հաղը պուլունմուշ, վէ պիր նութգու միւէսսիր իրատ իթմիշ, տուպէր իյլէմիշ, վէ Մապէյնի Հիւմայունատա թէպրիքի հավի պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իյլէմիշ տիր։ Եէվմի մէզպուրտէ մէքթէպիմիզ շակիրտանը վէ մուալլիմլէրի էֆէնտիլէր, Տէվ, Մահմուտ բաշա հաղրէթլէրի հուզուրունա չըգարագ, վէ նաղմէլէր օգուեարագ ըէսմի թէպրիք վազիֆէսինի իֆա իյլէմիշլէր տիր։ Վէ մէքթէպ միւտիրի Կուրտիկեան Ստեփան էֆ· թարաֆընտան արապճա կիւզել պիր նութգ իրատ օլունմուշ տուր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖԼԱՐ

Պէրլին 29 մարտ

Քիէլ-Ֆլէնզպուրկ տէմիր եօլ խաթթընդն հիւքիւմէթ թարաֆընտան իշթիրա օլունաճաղը ըիվաեէթ օլունուեօր։

Նիւեորգ 29 մարտ

Ալմանիա հիւքիւմէթի Ամերիգա տոմուզլարընդն մէնի իտխալինի ըէֆ իթմէկ իսէ, Ամերիգա հիւքիւմէթի Ալմանիա չէքէրինին իտխալինի սէն իտէճէք տիր։

Շիգակո 30 մարտ

«Ինֆլուէնցա» խաստալըղը քէմալի շիտէթլէ իճրայի հիւքմ իյլէմէքտէ տիր։

Կէչէն հաֆթանընդ վէֆիեաթը 800 մըգ տարընա պալիր օլուպ, կէչէն սէնէնին այնի հաֆթասընտա վուգու պուլան վէֆիեաթ իսէ 419 մըգտարընտան իպարէթ իտի։

Սոն տէօրթ հաֆթա իչինտէ 2804 վէֆիեաթ վուգու պուլմուշ տուր։ 1890 սէնէսինին իչպու տէօրթ հաֆթասը իչինտէ իսէ, անճագ 1819 վէֆիեաթ վուգուա կէլմիշ իտի։ Ըիչպուրկ իլէ Ալէկսանի չէհիրլէրինտէ 15000 քիշի գատար իլէթի մէզքիւրէէ թութըլմուշլար տուր։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

«Էրթօղրուլ Ղազի» ալայը իլէ Ադրապ վէ Քիւրտ աշիրէթլէրի էֆքարընտան օլարագ թէչքիլի միւգթէզայի էմրու ֆէրմանի հաղրէթի Բատիշահիտէն պուլունան սիւվարի ալայլարընդն 24 ալայտան իպարէթ պուլունմասը խուսուսունա Իրատէյի Սենիյէ չէրէֆոսունտուր պույրուլմուշ ապը։

Մէզքիւր «Էրթօղրուլ սիւվարի պիրինճի ղազի» ալայընա մախսուս օլուպ Պապը Սէրասքէրլիճէ եաբտըրըլարագ Մապէյնի Հիւմայունա կէօնտէրիլտիկի, էվվէլճէ եաղըլմըշ օլան սանճագ իլէ ալէմ իքինճի Մապէյնճի սաատ· Հաճի Այի պէյ էֆ· հաղրէթլէրի ճանիպինտէն Զաթը հաղրէթը Բատիշահիյէ արզ օլունարագ, մանղուրը ապրի պույրուրտուգտա, մնհզոուզիյէթի Սենիյեեի մուճիպ օլմուշ տուր։

«Էրթօղրուլ Ղազի» սիւվարի պիրինճի ալայընը թէչքիլ իտէն Քիւրտ պէյլերինին քէնդի ճենսլերինէ մախսուս էլպիսէրի կիյինմիշ վէ հայվան իզերինէ պո լունմա չ օլտուգլարը հալտէ, ըէսսամը հաղրէթը Բատիշահի իզզ· Ապտուլլահ էֆ· պիրատէրլէր թարաֆընտան ֆօթօկրաֆլարընդն ալընմասը խուսուսունա Իրատէյի Սենիյեէ չէրէֆիւթէալլիգ պույրուլմուշ տուր։

«Էրթօղրուլ Ղազի» նամը ալէ թէչքիլ օլունաճագ օլան սիւվարի ալայարը իչիւն Պաղտատա վէ Մուսուլ վիլայէթլէրինտէքի Ադրապ աշիրէթլէրի ըէյիսլէրի իլէ, Սիւլէյմանիյէ ճիհէթինտէքի Քիւրտ աշիրէթլէրի ըէյիսլէրի տախի տախիլ պուլունուեօրլար։

Ալայի մէզքիւր իչիւն, Սիւլէյմանիյէնին ճաֆ աշիրէթլէրի Քիւրտլէրինտէն 100 գատար աթլընընդն տէրսաատէթ կէլէճէքլէրի իչիւնտիվիշ տիր։

«Էրթօղրուլ Ղազի» սիւվարի պիրինճի ալայընը թէչքիլ իտէն պէյլերտէն պաղըլարը, տիւն ֆայթօնլարա իսթանպօլ ճիհէթինէ կէչէրէք չաեանը թէմաշա մահալլէրի կէզմիշլէր տիր։ Մուսմանլէյհիմ սիլահշօրլուգտա հայիզ օլտուգլարը մէհարէթի վէ միւմարէսէյի իպրազ իթմէք փուզրէ, պու կիւնլերտէ Քեաղրտխանէ սահրասընտա պաղը ճէնկեավէրանէ մանօվրալար իճրա իտէճէքլէր տիր։

Մէզքիւր սիւվարի ալայը իչիւն Տէրսաատէթ ճէլպ օլունան Քիւրտ պէյլերինին, Տէրսաատէթճէ վուգու պուլաճագ ումուր վէ խուսուսաթլարընընդն թէսվիյէսի, մահալլէրինտէն չէհրիմիզ թիւճճարը միւթէպէրանընտան իզզ· Կիւլլէնկեան էֆէնտիլէրէ թավսիյէ գըլընմըշընը Սոֆէ եազըեօր։

—Սատրազամ Գէխ· տէվլ· Քեամիլ վէ պահրիյէ նազըրը տէվլ· Հասան բաշա հազարաթը իլէ Զապթիյէ նազըրը աթուֆ· Նազըմ պէյհազը· տիւն Մապէյնի Հիւմայունա կիտէրէք պաղը Իրատաթը Սենիյէյի ախզ ու թէլագգը իթմիշլէր տիր։ Պահրիյէ նազըրը տէվլ· բաշա հազ· մուախխարէն, Իզզէթ Մէհմէտ կէլիպ, ագշամա գատար Իտարէյի մէզքիւրէ իշլէրի իլէ մէշղուլ պուլունմուշ տուր։

—Օսմանը Պանգասընընդն թահթը թէէմինաթ վէ քէֆալէթինտէ պուլունան Մուտանեա վէ Պուրսա տէմիր եօլ խաթթընընդն էտէվաթ, գըյմէթի պուլունան 30,000 լիրանընդն Նաֆիա նէզարէթինէ էմրինէ հազըր պուլունուգտուր, մէզքիւր Պանգա թարաֆընտան նէզարէթի միւշարիլէյհաեա արզ օլունմուշ տուր։

—Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսի պիրինճի թէրճէմանը Սըր Ադիրէա Սանտիսընընդն էնֆլուէնցա խաստալըղընա թութուլտուգու· վէ ֆագաթ չիմտի հալիէյ ղիեէ եիւզ թութուգու քէֆիթիվիչ տիր։ Մէզքիւր խաստալըղընընդն Տէրսաատէթտէ խաֆիֆճէ իճրայի հիչքմ իթմէքտէ պուլունտուղունու դարչը զաղէթալարը եազղեօրլար։

—Եիէզտէ Ֆայիզի թահվիլաթը ճէտիոսէյի Օսմանիյէէնին թապընա նէզարէթ իչին պիր միւատէթտէն պէրու Ջոնտրատա պուլունան սաատտա Սիւլէյման Սուէզի պէյ հաղրէթլէրի իլէ իզզ· Ժաղ Նամեաա վէ Ռիֆ· Մէհմէտ Խայրի պէյլէր, էվվէլքի ագշամ թահվիլաթը մէզքիւրէտէն Հիւքիւմէթի Սենիյէեէ աեիտ զըմը պէրապէրլէրինտէ ծլուզու հալտէ, Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

—Եավէրան վէ Զավզշանը հաղրէթի Շէհզիլիսարինին ըիւքիւպլէրինէ թախսիս օլունմագ իւզրէ, Ռուսիատա քեայնի Ամանճինսի հայվանաթընտան էլլի ըէսաթը սիւվարի տայիրէսինճէ միւնագասաը պիլ իճրա, պէհէքի 25 լիրաեա թալիպի էօհտէսինտէ թէգարրուր իթմէքլէ, պունլարընդն մահէլլինտէ մուաեէնէ վէ գապուլի իչին, Պապը Սէրասքէրի զապըթանընտան իզզ· Մազհար պէյ պա Իրատէյի Սենիյեէ ինթիխապ օլունմուշ օլմաղլա, խարընդ Սէվասթաքօլա միւթէվէճճիհէն չէհրիմիզէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

—Մէմալիքի Շահանէտ հուսուլէ կէլէն թէնպէքի, Ըէժի չարթնամէսի ահքեամընճա Ըէժիեէ թապի օլգուղու հալտէ, թէնպէքի գաչագճըլարը հաղգընտա թիւթիւն գաչագճըլարը կիռի մուամէլէ օլունաճաղընա տայիր, Ըէժի նիզամնամէսինտէ սարահաթ օլմատըղընան պահալա, իսթիֆսարի մուամէլէյի միւթէզամմին պաղը թարաֆտան վուգու պուլան միւբաճաաթ իւզէրինէ, քէցֆիեէթ Պապը Ալիտէն լէտելիսթիզան, պա Պույրուլտույի Սամի տայիրէյի Ալիեեէ թէվֆի պույրուլան Շուրայի Տէվլէթ Թանզիմաթ տայիրէսի մաղպաթասընընդն սուբէթի մուսատտագասընտա։ Մէմալիքի Շահանէ մահսուլաթընտան օլան թէնպէքիլէրին գաչագլարը հաղգընտա թիւթիւն գաչագճըլարը միսիլլու մուամէլէ օլունաճաղը Ըէժի նիզամնամէսինտէ միւսէրրահ տէյլիսէ, Ըէժի չարթնամէսի ահքեամընճա եէրլի թէնպէքիսինին Ըէժի խտարէսինէ թէրք իտիլմիշ, վէ օ սէպէպլէ մէպհուսանէա (ենգարտա պահս օլունան) թէնպէքի գաչագճըլաշը հաղգընտա տախի թիւթիւն գաչագճըլարը միսիլլու մուամէլէ իճրասը թապիկխտուկի պէեան ու իշար օլունմուշ, վէ քէյֆիեէթ սուբէթի ումումիյեէտէ հէր թարաֆա թէպլիղ իտիլմիշ տիր։

—Արազիյէ միւթէալլիգ տաավինին բույէթի իչիւն մահալլէրինէ կէծնտէրիլէն մէհաքիմի նիզամիյէ մէմուրլարը իլէ տէֆթէրը խագանի մէմուրինին վէ քէթէպէսինին մէսաբիֆի զարուրիյէլէրի մուդդպլի օլարագ ալուճագլարը խուսուսի խարճտան նըսֆընընդն մէհաքիմի մէզքիւրէ մէհէմմէրլարընա վէ նըսֆը տիկէրինին տախի մէմուրլայն վէ քէթէպէյի մուամիլէյհիմէ իթասը հագգընտա Տէֆթէրի Խագանի նէզարէթը ճէլիլէսինտէն վուգու պուլան իչար իզզերինէ Շուրայի տէվլէթ Թանզիմաթ տաիրէսինտէն գալէմէ ալընընդ, Մէճլիսը Մախսուսը Վիւքէլատա գրաաթ օլունան մաղպաթատա, մէմուր օլանլարընընդ վուգու պուլաճագ մէսաբիֆինին մահքեմէլէրճէ թագտիր վէ թայինին օլունարագ, իճապ իտէնլէրտէն իսթիֆսարը (ալընմասը) հիւքմի գանուն իգթիզասընտան օլմաղլա, պատէղին խարճը խուսուսի նամը իլէ մագթու պիր չէյ ալընմագ լազըմ կէլմէյէճէկինտէն, օ կիպի արազինին քէշֆի իչիւն, մէհաքիմը նիզամիյէ իլէ Տէֆթէրը Խագանի իտարէլէրինտէն մահալլէրինէ կէծնտէրիլէճէք մէմուր վէ քէթէպէ վէ էհլի իսրարէնին (էրայալի վուգուֆ) իւճրէթի վէ բիւլ մասրաֆլարը օլարագ մէպալիգին, հագգսրզ չրգան թարաֆարաճի օլմագ իւզրէ, էվվէլ էմիրտէ քէշֆի իսթիտա էյլէյէն թարաֆտան ախզը իզթիզա իտէճէյի պէեանը իլէ, օլ վէճճիլէ իճրաի իճապը թիզքեար գըլընտրը տէրմիեան օլունմազլա, պու սուրէթ միւնասիպ կէօրիւնիւպ, մուճիպլինճէ նէզարէթի միւշարիլէյհայա իչար քէյֆիեէթի օլունմուշ տուր։

—Լէվանի Հէրալտ զազէթասը միւթէվէճճա Պուլկար մալիեէ միւտիրի Մ· Պէլչէֆին մագամընա Մ· Նաչէվիչին նասպ օլունաճաղը զանընընտա պուլունուեօր։

—Մ· Կրանէնին իզմիր ըրխթըմարընա տայիր օլան էվրագը իլէ մուգավէլէ վէ չարթնամէ լայէհասընընդ Շուրայի տէվլէթ ըիեասէթինտէն Մէճլիսի Վիւքէլաեա թագտիմ օղնսմուզունու Մանիսա եազմըշ իսէ տէ, պու պապտէ Սոֆոն զազէթասընընդ ալտըղը մալիմաթը մէվսուգէեէ հնդարէն, պու պապտէքի էվրագ վէ լայհէալար էլան Շուրայի Տէվլէթ Թանզիմաթ տայիրէսինտէ տէրտէսթի թէագիգ իմիշ։

—Ֆրանսա սէֆիրի գօնթ տը Մոնթէպլէօնուն, Բարիսէ հարէքէթի, չէհրի մէզքիւրտէ պուլունան մախսուսունուն խաստալըղընը միւշիր պիր թէլէկրաֆնամէ ախզ իթմէսինտէն նէշէթ իթմիշ տիր։

Սէֆիրը միւշարիլէյհին պէճայիշի մէհմուրիյէթինէ տայիր տէվլէրան իտէն չայիա հաղգընտա, Բարիսի մէհաֆիլի ըէսմիեէսինտէ պիր կէմնա մալիմաթ օլմատըղը, Բարիս զազէթալարընընտա օգունմուշ տուր։

—Էքմէքճի էքմէքինին օգդասը 50, վէ սիմիտճի էքմէքինին օգդասը 40 բարայա սաթըլմասը խուսուսու թահթը դարարա ալընարագ լազըմ կէլէնլէնլէրէ պիլտիրիլմիշ տիր։

Պապը Տախիլիյէ հավատխաթ իչին սոն սահիֆէէ միւրաճաաթ օլունա։

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

Իթալիա Մէճլիսի Մէպուսանը, 1890-1891 սէնէլերի պիւտճէսինի միւզաքէրէ իթտիկի սըրատա, խաղինէ նազըրը ա-չըղըն 70 միլիոն ֆրանգա գարիպ օլաճաղը մէլհուզ իքէն թէքլիֆ օլունան թէնգիհաթ վէ թէնզիլաթ սաեէսինտէ պու աչըղըն գաբանաճաղը կիպի, պէլքի տէպիրաղ մէնֆաաթ սահի գալաճաղը-նը պէեան իթմիշ տիր։

Մ. Գրիսբի, թէքլիֆ օլունան թա-սարրուֆաթը, մէէսուլիյէթի գապի-նէեէ թէրք իլէ գապուլ իտէճէկինի պէ-եան իթմիշ տիր։ Անճաղ Մ. Գրիսբի, մէմալիքի եճնէպիյէտէ վագը Իթալեան մէքթէպլէրինին պագասընը թավսիեէ իթմէքտէ։ Զիրա մէքեաթիպի (մէք-թէպլէր) մէզքիւրէնին թէնզիլի ատատը (միգտարընըն ազալմասը) վատիքան ի-չիւն պիր ֆիւթուհաթ օլաճաղընը, վէ թիւֆէնքլէրին թահվիլի (տէյիշմէսի) պէօյիւք մէսարիֆաթը վէ պիր իղթիշաշի վախիմի մուճիպ օլաճաղընտան պու-տան տա սարֆը նազար օլունմասընը թավսիեէ իթմիշ տիր։

Մ. Գրիսբի թիւֆէնքլէրին թահվի-լինէ 1870 սէնէսինտէ Բրուսիատա իպ-թիտար օլունմուշ իքէն, մուհարէպէ պաշ կէօսթէրէճէկի հիսս օլունտուգտա, իշպու թէշէպիւստէն գաթի նազար օլունտուղունու հարպիեէ նազըրընա իսթար, վէ չու հալտէ պէլքի պու սէնէ զարֆընտա պիր մուհարէպէ զուհուր իտէր միւլահազասըյլա։ Էկեր Իթալեա տէվլէթի, թիւֆէնքլէրինին թէպտիլի-նէ միւպաշէրէթ իտէր իսէ, նակէհան զուհուր իտէճէք պէօյլէ պիր մուհարէ-պէնին Իթալեա իշիւն մաղարբաթը վա-խիմէյի մուճիպ օլաճաղընը տէրմէեան իթմիշ, վէ ումուրու մալիեէճէ իլթի-զամ իթտիկի բօլիթիգա իլէ կէրէք Աֆրիգատաքի վէ կէրէք Վատիքան հագ-գընտաքի բօլիթիգասընը տախի միւ-տաֆէատէ իսրար, վէ նէթիճէյի քէ-լամընտա գապկինէ ալէյհինէ իթայի ըէյ իտէճէկինի սէրատ ու ինթեան իյլէմիշ տիր։

Տօ Քիլլէ զաղէթասընին պէեանընա նազարէն, Ռուտինի գապինէսինին Մէճ-լիսի Մէպուսանա թագտիմ օլունուր օլունմաղ ինֆիսալի վուգուա կէլէճէկի զանն օլունմագտա իքէն, պիլաքս մէզ-քիւր գապինէ 140 ըէյ էքսէրիեէթ գազանմըշ, վէ չիմտիքի հալտէ ալթը այ իչին պագասը պէտիհիեաթտան պու-լունմուշ տուր։

Բօմատան ժուրնալ դէ Տէպ զաղէթա-սընա պէրվէճհի ամի իշար օլունմուշ տուր։

Զաղէթալար, թիւֆէնքլէրին թէպ-տիլինէ չիմտիլիք թէշէպիւս իթմէմէսի-նէ տայիր Մ. Գրիսբի թարաֆընտան Իթալիա պահրիեէ նազըրընա խիթապէն վուգու պուլան պէեանաթը հագգըն-տա միւթալեաեէ կիրիշտիքլէրի սըրա-տա, պէեանաթը մէզքիւրէտէն, ահվա-լին քէսպի վէխամէթ իթտիկի նէթիճէ-սինի իսթիտալ իտէրէք, պէլքի պու սէ-նէ Իթալիա տէվլէթինի մուհարէպէեէ մէճպուր իտէճէք նակէհզուհուր պիր վագաա հուտուսինի քէշֆ իյլէմէքտէ տիրլեր։

Մ. Գրիսբինին պու ցուրէթլէ պէ-եանը էֆքեար վէ միւթալեաթ իթմէսի մութլագա պու պապտէ ալտրըը մա-լիւմաթը ճիտտիեէեէ միւսթէնիա օլ-տուղու զանն օլունուեօր։ Մ. Գրիսբի-նին պու նութգու պիյիւք պիր հէեէ-ճան հուսուլէ կէթիրմիշ տիր։

Ամինատան կէլէնլերին բիվաեթլե-րինէ կէօրէ «Պէյթիւլ Հիւքէմա» (Ֆէյ-լէսօֆլարըն շէհրի) տէեու մէշհուր օլան պէլեէյի Ֆէգքիւրէտտ ուսթատը հիւ-քէմա Արիսթօթըն մէզարը քէշֆ օլունմուշ իմիշ. շեջյլե քի, Ամինատա պու-լունան Ամէրիգա մէքթէպի տիրէքթօրը պիր զէմանտէն պէրի Թարիխճէ էհէմ-միյեէթ վէ շեհրէթի օլան կէրլերտէ հաֆրիեաթ (գաղընթը) իճրա իթտիր-մէքտէ ծլուպ, թամամ թամամ Արթի-բէ նամ մահալտէ պիր մէզար քէշֆ օ-լունմուշ, վէ պիր թաշտան մէզար թէք-նէսի պոճլունմուշ քի իւզերինտէ պաղը հարֆլերի գըրգ օլտուղու հալտէ, Ռիս-թօթէլիս քէլիմէսի օգունապիլմէքտէ իմիշ քի, պունդան էվվէլինտէն պիր հարֆըն մահվ օլտուղուզ զանն օլունմագ-տա պուլունմուշ տուր։ Մամաֆիհ Ամէ-րիգա մէքթէպի միւտիրի եալընըզ չու-իշարէթլէ մէզքիւրը մէզարըն Արիսթօ գապը օլտուղունա գանաաթը քեա-միլէ հասըլ իտէմէմիշ։ Հէնուզ վէ իմ-լամա պիր թագըմ մէպահիսի (պահս-լար) տագիգա պու գանաաթա մանի օլուպ, իթմինանը թամամ հուսուլի ի-չիւն տահա պիր չօգ թահգիգաթ վէ թէտգիգաթա լիւզում կէօրիլմէքտէ իմիշ։

Արիսթօթըն պուլունտուղուա զանն օ-լունան գապրտան մատտա, պու հաֆ-րիեաթտա տահա սայիր պիր թագըմ ասարը աթիգա զուհուր իթմիշ, վէ էզ-ճիւմէ զաեէթ գըյմէթտար պիր ալ-թուն թաճ պուլունմուշ քի, պունլարըն թարիխ նազարընտան էճէմմիյէթլէրի բէք պէօյիւք իմիշ։

Վիէննա տէվայիրի սիեասիեէսինտէ, Իթալեա հիւքիւմէթինին Սոֆիա բօլի-թիգա մէմուրունա պատէմա բրէնս Ֆէրտինանտ իլէ միւնասէպաթի զաթի-եէտէ պուլունմամընա տայիր էմր վէրմիշ օլտուղու մաէթթէճճիւպ կէօ-բիւլմիշ տիր։ Իթալեա հիւքիւմէթինին շու մուամէլէսինտէ ումումի բօլիթիգա-սընա պիր թէպէտտիւլ էսասի վէ Ամսթրեա վէ Ալմանեա բօլիթիգասընտան այրըլմադ կիպի պիր հալ միւշա-հէտէ օլունմագտա տըր։

Թ-ԿՂԵՐ զաղէթասը, Իթալեա հիւ-քիւմէթինին շու հարէքէթի, տիկէր մէսայիլի տիվէլիյհէտէ պիրէ միւթթէ-ֆիգլէրինին էֆքեար ու մէնվիեաթընտան այրըլմասընա տէլալէթ իտու։ Իթ-մէեէճէկինէ քէնտինճէ իսթիֆսար իտէ-եօր։

Ճէնուպկ Ալմանեա էհալիսի Բրէնս-տը Պիզմարգա օլան ատատ աթընտա տէ-վամ իտէեօր։ Թէրազ գիբէրվէքան Ֆըր-գասընտան Մ. Հարմէնինկ նամ մէպուս, Հայտելպէրկատէ վուգուզ պուլան պիր իճ-թիմատէ բրէնսի մուամիլէյհէ թէարրուզ իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, սալոնուն հէր թարաֆընտան Մ. Հարմէնինկի իսթիհ-զաեէ ալուր սուրէթաէ ըսլըգլար նէսի եշիտիլմիշ, վէ միլլի աերպէսթի ազասընտան մուալլիմ էրտանսաէրֆէր, պաշ վէքիլի սապրգըն շէրեֆինէ օլարագ պիր նէվի հավա թէբէննիմ իթմիշ, վէ մէճլիս քեաֆֆէթէն մուալլիմի մուամիլէյհի շէտիտէն ալգըշլամըշ տըր։

Սըրպիա հէյեէթի նիկապէթինտէն Մ. Բիսթիչ վէ մէճլիսի վէքիլա ըէյիս-սի Մ. Բաշիչ, սապգգ գրալ Միլան իլէ գրալիցա Նաթալիեէ աթիտէքի շէրա-եիթի հավի պիր մուգավէլէ ըայէհաաը թագտիմ իթմէքշլեր տիր։

Մուգավէլէյի մէզքիւրէ շէրայիթի պէր վէճհը ամի տիր։

1. Գրալ Միլան վէ գրալիցա Նա-թալիա Սըրպիեաեը թէրքէ, վէ Գրալ Ալէքսանտրըն սինինի բրիշտէ վիսուլինէ տէյին Սըրպիա խարիճինտէ իմարլի էօմր իթմէեէ մէճպուր օլաճագ լար աըր։

2. Գրալ Միլանա շէհրիեէ 30,000 ֆրանգըգ պիր թախսիսաթ իթա օլու-նաճագ տըր։

3. Գրալ Ալէքսանտր պիր այ բէ-տէրիյլէ վէ պիր այ վալիտէսիյլէ վա-գըթ կէշիրէճէք տիր։

4. Հիւքիւմէթ, գրալ Միլան իլէ գրալիցանըն թաթլիգի (պօշամա) մատ-տէսինի Պէլկրատ մէթրէբօլիտինէ իհա-լէ իտու, օ տախի սինօտ մէճլիսի բու-հանիսինտէ մատտէյի մէզքիւրէեի գա-վայիտի մէվճուտէյի բուհանիյեէեէ թէվ-ֆիգէն հալլ իթտիրէճէք տիր։

5. Էկեր գրալ Ալէքսանտր աղըր խասթա օլուր իսէ, բէտէրի միշարէ-լէյհի Սըրպիեատա զիեաբէթէ մէէզուն օլաճագ տըր։

Հիւքիւմէթ, պալատէ զիքը օլունան սուրէթի թէսվիեէ լայիհասընը գրալ վէ գրալիցա թարաֆընտան իմզա օլու-նունճա, լիճճլիւթթաստիգ Սքուբչինա մէճլիսինէ արզ իտէճէք տիր։

Շու սոն կիունլէրտէ Պէրլին գապի-նէսինին էֆքեարընճա հուսուլէ կէլէն պիր թէպէտտիւլին նէթիճէսի օլարագ, Ալմանիա հիւքիւմէթիյլէ պիր թիճա-բէթ մուահէտէսի ագար զըմընտաքի իւմիտլէր չօղալմըշ տըր։ Շէօյլէքի Ալ-մանեա հիւքիւմէթի պիր ագ թէրէտ-տիւատէն սոնրա, պուզոայ իւզէրինէ թարհ օլունան բուսուսու տուխուլյ-եէնին թէնգիսի (աղարմասը) ալէյհինէ երպապի զիրաաթըն վուգու պուլան թէշէբքիաթընա սէմրի իթիպար իթ-մէմէեէ մէյեալ կէօրիւնմէքտէ իմիշ։

Շիմտի թէքրար իւմիտ իտիլտիկինէ կէօրէ, միւզա երաթ պիլա մահզուր տէվամ իտէճէք, վէ անգարիպ միւ-զաքէրաթը մէզքիւրէ պիր իթիլաֆի թամամ միւնճէրը օլաճագ տըր։

Ալմանեա իլէ Ավսթրեա-Մաճարիս-թան հիւքիւմէթլերի, պէյնլէրինտէ իթ-ֆլաֆ հասըլ իտինճէ, տէվլէթէյնի միւ-շարիլէյհիւմա Իթալիա վէ Սվիշերի իլէ միւզաքէրաթա իպթիտար իտէճէքլեր, վէ պու միւզաքէրաթի տախի մաղհարի մուվաֆֆագըյեէթ օլուբ իսէ, միւշա-րիլէյհիւմա իլի տէվլէթլերը Ռումանիա վէ Սըրպիա, վէ պէլքի Պէլճիգաեը պիլէ չու կէօմրիւք հէյեէթի իթթիհատիյեէ-նինէ ճէլպու իտիալէ չալըշարագ, չու սուրէթլէ Ֆրանսա իլէ Ռուսիանըն կէօմ-բիւքլերճէ իթթիխազ իթտիքլերի պու-սուլու հէմանեէթքեարանէ ալէյհինէ չիտտէթլէ մուգապէլէ իտէճէքլեր տիր։

Բրէնս Պիզմարգըն ալաֆ. Նիսանըն պիրինէ միւսատիֆ օլան սէնէյի տէվ-րիեէյի վէլատէթի եէվմը մախսուսու միւլապէսէսիյլէ, Ալման երպապը սէնա-յիյի ճէմիյեէթի թէտարիքաթի կէօր-մէքտէ տիր։ Բրէնս Պիզմարգըն, Ալման սէնայիյինէ պաշ իթտիկի հիմաեէյի միւէսսիրէտտէն տօլաեը քէնտիսինէ պէ-եանը թէշէբքիւր զըմընտա, ճէմիյ-եէթի մէզքիւրէ միւշարիլէյհէ, Ալմա-նիանըն էն պիրինճի երպապը սէնայի-յինտէն պիրի պուլունան, վէ վագթիյլէ ըէսմի իզտիվաճը միւնասէպէթիյլէ Ալ-մանիա իմբէրաթօրունա թագտիմ օլու-նան սուֆրա թագըմընը սէնաաթը վէ հիւնէրլի իշլէմիշ օլան Մ. Հէյտանըն ըէսմ ու իմալիյլէմիշ օլտուղու զաեէթ

ԹԷՖՐԻԳԱ (6)

ԹԱՄԱՔԵԱՐԼԸԳ

ՄԻԼԻՈՆԱՐՃԱՆ ԲԱՐԱԼՈՒՐԸ ՕԼԱՆԱՐ

Բ

—Գէնիմ ֆչին պիր մէքթուպ մուվար տըր, պէսպէլի թաշրատան օլմալը տըր, — տէտի Մարիէթ պիր թէլաշ իւզրէ սէօյլէեէրէք, եիւզէրի գըզարարագ, վէ իւմիտ վէ մէճունիյեէթինտէն նաչի սինէսի վուրմաեա պաշլաեարագ։

—Էվվէթ, մատմազէլ, թաշրատան Տրէօտէն կէլմիշ տիր, վէ իւզերինտէ տէ «միւսթաճէլ» տէեի եազըմըշ տըր, իշ-թէ պու տուր, վէ բօսթա իւճրէթի վէ-րիլմէտիկինտէն, 60 բարա վիրէճէքսինիզ տիր, — տէտի մատամ ֆիւսթէն։

Մարիէթ պիր թէլաշ իւզրէ մէքթու-պու ալըպ ճէպինէ գօյտուգտան սօնրա քիսէսինի չըգարըպ մէպլաղը մէզպուրու վիրտի, վէ անախթարընը աղարագ եօ-գարու չըգտը։

Մէրգումէ աճէլէթէն եօգարը չըգմագ-տա իքէն, գալպինտէ հէմ պիր սէվինճ վէ հէմ տէ պիր մահզունիյեէթ էսէրլերի հիւքմ լյլէմէքտէ իտի, սէվինմէքտէ ի-տի, չիւնքի ալարաղը մէքթուպուն, Լուի-տէն օլմասընը պիլմէքտէ իտի, վէ էսէֆ իթմէքտէ իտի, չիւնքի, պիր ուճունտա «զաեէթ աճէլէ» տէեի եազըմըշ օրմա-սընը կէօրմէքտէ իտի, վէ պունտանտա ֆազլա օլարագ, սաեկիր պիր խուսուս էսէֆինի արթըրմագտա իտի, եանի, քէնտիսի օգումագ պիլմէտիկինտէն, թէքրարէն կնքամայրընը եալընըզ պը-րագարագ տիշարը չըգէպ խայլինճէ վա-գըթ սարֆ իտիպ տէ օգութտուրմա-տըգճա վիւնտէրիճաթընը անլաեամա-եաճաղընը տիւչինմէքտէ իտի։

Մարիէթ, նիհայէթ մէզքիւր քիւհ-նէ, հիւզնէնկիզ, միւթէաֆֆին, վէ հէր թարաֆտան սուլար սըզմագտա պուլու-նան խանէնին պէշինճի գաթընա չըգ-տը։ Վէ սինէսի շէտիտէն վուրմագտա օտուղու թագտիրտէ օտալարը գարու-սունու աչտը։ Մէրգումէնին կնքամայ-ըը եաթմագտա իտի։ Օտալարը բէք ֆա-գըրճա վէ բէք սէֆիլճէ պիր հալտէ օլ-տուգտան պաշգա, այրը այրը եաթագ-լարը տախի պուլունմատըղընտան, Մա-րիէթ, կիճէյլերի եէր իւզերինտէ ինճէ պիր չիլթէ սէրերէք եաթմագտա, վէ կիունտիւզլերի տախի թօրլաեըպ պիր քէօշէեէ վագ իյլէմէքտէ իտի, վէլհա-սըլ թէքմիլ էշիալարը, կէրչի պիր տի-քիշ մասասընտան, պիր քիւհնէ տօլապ-տան, իքի սանտալիյեէտէն, վէ օճաղըն իւզերինտէ ասըլմըշ օլան պիր գաշ ա-տէտ թավա թէնճէրէտէն իպարէթ օ-լուպ, վէ կէրչի անճագ պիր ուֆաճըգ բէնճիրէտէն ըշըգ ալմագտա իտի իսէ-տէ, հատտէն զիեատէ պիր թէմիզքեար-ըգ հիւքմ իթմէքտէ իտի։

Մարիէթին կնքամայրը օլան մատամ Լագոմպ, էլլի չաղլարընտա իրի վիճուտ-լու պիր գաքը օլուպ, զաեէթլէ զաեիֆ տիւշմիշ, ըէնկի հէյպէթամիզ սուրէթ-տէ գալմուշ, վէ լէհճէսիտէ աչուրի պիր սերթլիք քէրպ իթմիշ իտի, չէօյ-լէ քի, չօգ սինէլերտէն պէրու աղրը սը-ղը վէ սէֆիլիք չէքմէքտէ օլտուղունտան, աճը աճը վէ պիր սուրէթի իսթ-իհզաքեարիտէ կիւլմէքտէ, վէ հէմիշէ սօլմուշ տուտագլարը օյնամագտա իտի։ Վէ եաթաղը տէրունինտէ սայքի իքի գաթ օլտուղու թագտիրտէ, տիշարտա եալընըզ քէսիք վէ սարղըը գօլու իլէ պէտ էշքեալ եիւգիւ կէօրիւնմէքտէ։ Վէ պաշընա վագ իտիլմիշ օլան էսկի պիր թաքիէնին ալթընտան, պիր գաշ գըթա էսմէր վէ ուզուն սաչլարը սարգմագտա իտի։ Քէզալիք մէզպունրէնին չէհճէսինտէ, օլ հէնկեամտէ պիր էսէրի հիտտէթ վէ պիհուզուրի նէօրիւնմէքտէ, վէ չուգուր չուգուր օլմուշ կէօզլերի տէ տունուգ-պիր հալտէ բարլամագտա իտի։ Մէր-գումէ օտա դաբուգսունուն աչըլտըղընը իշլիտինճէ, Մարիէթի կէօրէպիլմէն նիյ-եէթիյլէ չալըշըգ եիւզիւնիւ մէրգումէ-տէն թարաֆա չէվիրտի, վէ թէհլիտա-միզ պիր թարզ իւզրէ տէ,

—Նէ ըէտէն կէլիեօրսուն, — տէտի։

—Կնքամայրըմ, չէյ, պէն...

—Սէնի՞ կիտի սօգագ սիբիրկէսի, սէնի՞... պիր սաաթ էվվէլ էօլեեիմտէ, գորթուլուպ պէրպէսթ գալասընտ տէ-եի, պէօյլե պէնի եալընըզ պըրագըրտա կիտէրսին, հա՞, էօյլե տէկի՞լ մի։

—Աման, կնքամայրըմ, պէն տիշարը չըգալը, հէնուզ պիր սաաթ պիլէ օլմա-մըշ տըր։

—Էվվէթ, էվվէթ, նէյեէթի ֆասի-տէն, կէլտիկինտէ պէնի էօլիւ պուլ-մագ իտի, տէկի՞լ մի։

—Ո՛, կնքամայրըմ, նէ՞ սէօյլեեօր-սունուզ, Ալլահ իթմէսին քի ֆիքրիմ-տէն էօյլե պիր խաեէնլիք կէչիրմիշ օլա-եըմ։

—Հա՛յտէ, հա՛յտէ, կէօզլերի եաշը

զբաղեցնելու համար կիրառվում մասնու պիր սուբիա թագրմը թագտիմ իտեճէք տիր,

Անճագ պու պաղտե քիչ շատ օլուն տէֆթէրէ վաղը իմդա իտէնլէրին տտաաը բէք զիեատէ չօղալմըշ, վէ պինաէն ալէյհ բարա մէմուլին զայրի արթմըշ օլտուզունտան, Ֆրիարիչրաւէ զուրպինտէ պիր տէ արսա միւազաեաա իտիլմիշ օլուպ, պու արսա բրէնսին էմլաքնա պիրլէշտիրիլէճէք տիր։ Արսայի մէգրիպ էհլի սէնաաթտան պիրինին միւլքիձ օլուպ, մէրզում օրատա պիր սայֆիկէ ինչասլան, Ֆրիարիչրաւէտէ բրէնբ Պէզմարդը կէօրմէք իսթէնէն սէյրատ վէ զիեարէթճիլէրէ թախսիս իթմէք նիեթինտէ օլտուզունու միւշարէլէյհ իտապէր ալինճա, բահաթը պօզալաճաղընը թէֆիքքիր իլէ օ արսան եր սաթը ալմագ իսթէմիշ իսէտ, ֆինաթը հազ զընտա իթիլաֆ հասրլ օլամմըշ իքէն, պու քէրրէ մէզքիւր Ալման էրպապը սէնայի ճէմիյէթի մէզքիւր արսաեր բրէնս Պէզմարդա իհտա իտէճէք տիր քի, ֆիլ հազրզա պին թագտիմէ, հէտիյեէրին էն կիւզէլ ատտ օլդունա սէզա տրը։

ՍԻՒԹԷՆԷՎԻԵՆ

ՇԻԳԱԿՕ ՍԷՐԿԻՍԻ

1893 սէնէսինտէ

(Գիւտ Նէ-Օրլէանէն գէրէք վէ Իէնոմ)

Պու զբրհլը, տէնիզտէ պուլունան պիր զբրհլընն կէօզ իլէ խարիճտէն կէօրիւնէպիլէն, եանի սաթհի (եիւզ) պահրրտէն եօգարու օլան զբսմընը կէջաթէրէպիլէճէք սուբէթլէ ինչա օլունաճագ տրը։ Կիւլէրմէսի իւզերինէ պահրիեունա մախսուս ալէաթ ու էտէվաթտան հէր պիրինին պիրէր ֆոթլլերի, վէ պիր զբրհլը կիւյերմէսի իւնթիւնտէ պուլունմասը իգթիզա իսէն էտէվաթտան տա քեաֆֆէսի եէրլի եէրինէ վաղ օլունաճագլար տրը։ Թօր անպարլարընա, երինէ էն սօն -էնինտէքի զբրհլարա վաղ իտիլէն ճէսիմ թօքլարընը պիրէր ջստէտի դօնուլուպ, թեղկինաթ ու թանզիմաթի տախլիսլէճինէ ֆէվգէլհատտ իհթիմամ կէօսթէրիլէճէք տիր։ Վէլ հասրլ տիրէքլէրի, եէլքէնլէրի, իրլերի, պանտէրալարը։ Վէ տահա սայիր հէր գիւրլիւ լեվազիմի ջ տեքեճէլերտէ միւքեմմել օլաշագ թագլիտ ու թանզիմ օլունաճագլար տրը։ Խարիճտէն թէմաշա իտէնլեր, պունու հադիգի պիր զբրհլրտան ասլա թէֆրիդ (ֆարդ) իտէմէեէճէքլերի կիպի, թէ-

զբրհլրդ իյեզրթի պահրիեճէ տաախի մերս թէպէյի քեմալ Ֆաասրլ օլմուշ պուլունան Ամերիգալըմրդ սօն ուսուլտէքի զբրհլրլիրինին պիր նիմունէյի միւքեմմելինի կէօրմիւշ օլաճագլար տրը։

Պու բաաա չունուտա խասլեր վերեւմքի Սան Ֆրանչէսգո վէ Ֆիրատէլֆիա թէրանէլերինտէքի իքի պէօյիւք զբրհլը, եալնըզ Ամերիգատա տէյիլ, Եվրօբատա ֆտախի մէվճուտ զբրհլրլարը էն ճէսիմլերինտէն տիր։ Պունլարը միւթէանտիտ թօրբիտո սթիմ պօթլարը պոռնոմմաղլա պերապէր 17 բանս սահնընտաքի (դալընլըզընտա) չէլիք լեվհալար իլէ մէսթուր (դաբլանմըշ եօրթիւրմիւշ) տիրլեր։

Սէրկինին հէր զբսմը արասընտա թիմուր եօլ խաթթարը վաղ Ֆտիլէճէք տիր։ Պու խաթթար իքի զբսմտան իպարէթ օլուպ, պիր զբսմը, պինալար տախիլլինէ վաղ իտիլէճէք օլան ազբը էտէվաթը նագլլերի իչինն գուլլանըլաճագ, տիկէր զբսմը տա տօղրուտան տօղրուեա եօլճբլարը թաշրմագ իչինն հարէքէթ իսէն լէօ՝ՕՐԷՆ վէ վ-ԿԷՐԼԱՐԱ հասը իտիլէճէք տիր։ Էլ հասրլ սէրկի տախիլլինտէ կէզուպ աօչաշմագ միւմքին օլտուզու գատար թէոհիլ (քէսապը սուհուլէթ, իթմէք գօլայլամագ) իտիլէճէք տիր։

Մաքինա տայիրէսի տախիլլինտէ հէր նէվի մաքինալարը թահրիք իթմէք (հարէքէթմ իթտիրմէք) իչինն պուխար գազանլարը վէ էլէքթրիգ մաքինալարը վէ տայիրէ վաղ իտիլէճէկնի կիպի, ամէլիկաթի միւհիմմէեէ մախսուսլար ՄԸԼԷՐԷ տախի ինչա իտիլէճէք տիր։ Հէլէ հէր տայիրէ տախիլլինտէ էրպապլազիեարէթին իւթիրահաթլարընա թախսիս իտիլմէք իւզրէ, պիր թագրմ ոպլօնլար ինչա օլունաճագը կիպկա, այրընճա Ֆոռուէր գապինէլերի տէ թէհիյեէ (հազրբլամագ) օլունաճագ տրը։

Ամերիգալըլարը էլէքթրիգ ֆէննինտէքի թէրագդիլերի սան տէրէճէլերէ վարմշ օլտուզունտան, պու սէրկիյի ումմիտէ էն պէօյուք ֆէեռաբէարլրգլարընը, դայրէթլերինի, վէ էն զիեատէ շատանի հայրէթ էսերլերինի կէօրթէրէճէքլերը տիր։ Հէլէ մաատին նիմունէյերինի հավի օլան սէրկի շիւպէսինի թանզիմու թէղլին (տօնաթմագ) խուսուսնտա բէք զիեատէ իհթիմամ կէօսթէրէճէքլերը տիր։

Ֆոպրիգալար մաամուլաթ վէ մասնուաթը (սէնայի իշլեր) կէօնակէթնէնին վաղ իտիլէճէքլերի տայիրէլրի, էլէքթրիգ դուվվէթիյլէ թահրիք իտիլէն մաքինալար տոռելլերի վաղ օլունաճագը կիպի, էլէքթրիգ մաքինալարընը հավի տայիրէյի տէ, տօղրուտան ծօղրուեա մուհարրիք (թաֆրիք իտիճի) ամիպի դուբանլաճագ էլէքթրիդլի մաքինալար վաղ օլունաճագ, վէ հէլէ էլէքթրիդին սէնայիէ թաթպիգի իչին իսթիրա իտիլէն հէր նէվի ալէաթ ու էտէվաթի էլէքթրիդէյնէ նիմունէլերի վաղ իտիլէճէք։

Շու սէրկիտէքի տէվայիրի միւթէաատիտէտէն հէր պիրինին սուրէթի իտարէլերինէ նէզարէթ իտէճէք օլան մէէմուրլինին իգամէթլերինէ թախսիս իտիլէն ատայիրելեր, սէրկի մահալլինին հէր իքի ճիհէթլերինտէ պինա իտիլէճէք ճէսիմ պինալար տախիլինտէ պուլունաճագ տրը։ Պունտան պաշգա բօլիս վէ ժանդարմա էֆրատը վէ պիյիսատա իթֆայիէ ալայլարը իչինն տէվայիրի մախսուսէ քիչատա իտիլէճէք տիր։ Պու պինալարընը հէր պիրի։ Ամերիգալըլարընը ֆէննի միյմարիտէ գապուլ եթմիշ օլտուգլարը ֆուգուլէ թէվֆիգէն ինչա իտիլէճէք, վէ թէզեինաթի տախիլիյեէ վէ խարիճիեէլերինէ տէ բէք զիեատէ էհէմմիյեէթ վերիլէճէք տիր։

Պու սէրկինին էն զիեատէ ճալիպի նազարի տիգգաթ օլան պինալարը, մաքինա տայիրէյի ճէսիմէսիյլէ մաատին վէ էտէվաթի էլէքթրիգիյեէ պինալարը տրը։ Ամերիգանընն էն մէշհուր մուհենտիսլերի, տերէճէյի հիւնէրլերինի պու պինալարընն ինչասը ճիհէթինտէ կէօսթէրէճէքլերը տիր։ Պաղչէվանլըղա մութէալլիպ էտէվաթ իլէ հէր նէվի մահսուլաթի նատիրենին վաղ իտիլէճէկի մահէլլ։ սէրկի մէվգբյինին քիմալ թարաֆընա վէ վարի պիր չաեբբաղ օրթաասընտա ինթիխապ իտիլմիշ տիր։ Հէր նէվի նէպաթաթ վէ էզհարտէն պիրեր ինէվինին վաղ իտիլէճէքլերի պու մահէլլ իքի զբսմա թէֆրիդ (տերբլամագ) իտիլէճէք, վէ պիր զբսմը լուզերինտէ զանէթ պէօյուք չիմանլըգլար ինչա իտիլէճէկի կիպի, տիկէր զբսմը տա, աչբզ հավատա եէթիշտիրէպիլէճէքլերի չիչէքլերլէ նէզարթլարա հար իտիլէճէք տիր։ Պու լիմնլըգլարա հէման էքսէրիեէթլէ մէվգբյի հարբէ (սրճագ մէվգբլեր) եզհար վէ նէպաթաթը վաղ իտիլէճէկինտէն, տերուլերինին պիր սուբէթի միւխտիպէտէ թէսխինլերինէ (ըսբթմագ)։ Վէ պիլ խասսա հավալարընն թէճտիտ օլունմասընա մախսուսալէաթ վէ մաքինալար տախի վաղ օլունաճագ տրը։

Սէրկի մահալլինին ճէնուպի Ղարպի թարաֆընա ինչա օլունաճագ պիր տայիրէյի ճէսիմէ վէ մախսուսէէ, հայվանաթի էհլիեէ իտխալ օլունաճագ տրը։ Մահսուլաթի ղերիյէ վէ օրմանճըլըգա միւթէալլիգ մէվատտէ

ֆախսիս օլունան տարիրէլերտէ, պիր սուբէթի տիկերտէ թանզիմ իտիլմէքլէ պերապէր, հեր նէվի հոտպոպաթ վէ մահտպլաթի նիւմունէլերինին մէհաճաղասը լիչին, պիրտէ պէզիւք անպաք ինչա քամիլճէճէք իմիշչ բէզալիք պունլարընտա, թէտխին վէ հավալարընն թէճտիտի իչին միւթէատտիտ մաքինալար վաղ իտիլէճէք տիր։

Հայվանթիմ վահչիյեէ իչին ինչա իտիլէճէք տահալլեր, ատէթա հայվանաթի պաղչէլերինտէ կէօրիւլէն տէմիր բարմագլըզը վէ եա հէր հայվանընն սուբէթի մուհաֆաղասընա տայիր եաբըլան մահալլեր կիպի ինչա իտիլէճէք, վէ պունլարընն եանլարընտա պիրերտէ նէրգէնլարը պուլունաճագ տրը։ Պու հայվանլարտան խասթա վէ եգլիսա սագաթ օլանլարընն թէտավիլերինէ մախսուս օրարագ պիր տայիրէ բահա քիչատ իտիլէճէք տիր։

Հայվանաթիգ էհլիյեէ (ալըշդան) եէթիշտիրմէքտէ եէքտիկերիյլէ միւսապէքաթի իթմէքտէ օլան չիֆթիքիլեր իլէ հայվանաթի մերագլըլարը հէման շիմտիտէն օլանճա հիմմէթ ոչ զայրէթլերիյլէ էն սէմիզ վէ էն դավի հայվանլար եէթիշտիրմէքտէ իմիշլեր։ Շիգակօ սէրկիսինտէ պունլար իչինն այրընճա պիրեր մէվգի թայեին օլունմաղա պէքապէր միւսապագա պիրինճի միւքեաֆաթը դազանչիլարա թէվզի իտիլմէք իւզրէ 200000 տօլար, եանի պիր միլիօն ֆրանք ճէմինե լիւզում կէօրիւլմիւշ իլէ տէ, պու պապտե հէնուզ պիր դարարի դրաթի վերիլմէմիշ տիր։

Շիգակօ չէհրինին հէման վասաթընա դարիպ պիր մէվգբյտէքի Լ-է-Ֆրօ-Բուրէ նամ մահալտե ինչա իտիլէճէք տայիրէ, սէնաեեի նէֆիսէեէ թախսիս իտիլէճէք, վէ բեամ Բուզլարբյլա հէքքեաքլրդ վէ հէյքէլթրաշլրդա մախսուս տայիրէ։ Բարիզ Սէրկիյի Ումմումիսինտէքի սէնաեեի նէֆիսէ տայիրէսինտէն պիր դաչ դաթ զիեատէ օլարագ թէղինն օլունաճաղը, շիմտիտէն թէրթիպ իտիլմէքտէ օլան բլանլարընտան անլաշբլմագտա տրը։

Մաատին սէրկիսի, իւզերինտէ եիբրիտիկիմիդ գբշրի (դապուդ) արզտախիլինտէ ֆէրէք ժօլժէ Ֆիլմի ատվալ իւլ պրդ) ֆէննի վէ ֆէրէք իլմի մաատինին թէրագդիյեաթի ախիրէլերի սաեէսինտէ քէշֆ ու ինթիխրաճ օլունան հէր նէվի մաատէնլերտէն մաատտա, թագադաթը թֆբրագիյեէ (թօրրագ դաթլարը) արասընտա թէհաճճիբ իտուպ (թաշ քէսիլմէք) գոյմշ նիճէ հայվանաթի աճիյպէ վէ մախլուգաթը զարիպէ գատիտլէրինի տէ (դուրումուշ ճիսմ) միւհիմմէվի օլարագ սէրկինին էն մուանտէն ծօնրա էթ սուեու եիւզիս էէօրէմէտիմ, պու կիւն իսէ բաղլաշ տրը։

—Կնքամայրըմ, օլ պապտե թագսիբաթ պէկնտե տէկիլ տիր, զիրա, էթ վէ բիլիճ ալմագ իչին, եալնըզ թագիպլին էմրի \քեաֆի օրմանբգ, իլմա բարա իսթէր, վէ բարամըզտա եօգ տուր, չիւնքի, կիւնտե անճագ տեօրթ պէշ զրչ զազանապիլմէքտէ օլուպ, վէ անընկա տա կիւճ հալ իլէ անճագ պոռ գատարը եաբապիլմէքտէիմ։

—Էօյլէ՞ եա՝ սիւսիւնտէն, թօպալէթինտէն բարա արթմագ քի, էթթ վերէպիլէսին։

Մարիէթ բիչր մահզունկնէթաղուպ պաշրնը յապլաբարագ, վէ պիր թէմիմկնէթի քեսքինկ կէզրէ ճէվապ վիրէրէք։

—Ա՜Հ, կնքամայրճըզրմ, բէք ալէա պիլմէքսինկ տեքրքի, պէն թէքմիլ պզ զբը պիր պապտա ֆիսթան իլէ կէչիրմիշիմտիր, վէհէմրի իսաբէնէ, հատտէն զիեատե պիդդաթ իյլէմիշ պուբնուտուզում՝ հալտե ինախի, իւչէր այտան ալթը այլբգ, Ֆրմնի իքի թագսիթ օրտա քիրաաընը վիրէմէմիշիզ տիր։

(Տէվ-դ)

ղբյմէթտաբ կիչմիւշտէն մասնու պիր սուֆրա թագրմը թագտիմ իտէճէք տիր,

Անճագ պու պաղտե քիչ շատ օլունան տէֆթէրէ վաղը իմդա իտէնլէրին տտաաը բէք զիեատէ չօղալմըշ, վէ պինաէն ալէյհ բարա մէմուլին զայրի արթմըշ օլտուզունտան, Ֆրիարիչրաւէհէ զուրպինտէ պիր տէ արսա միւազաեաա իտիլմիշ օլուպ, պու արսա բրէնսին էմլաքնա պիրլէշտիրիլէճէք տիր։ Արսայի մէգրիպ էհլի սէնաաթտան պիրինին միւլքիձ օլուպ, մէրզում օրատա պիր սայֆիկէ ինչասլան, Ֆրիարիչրաւհէտէ բրէնբ Պէզմարդը կէօրմէք իսթէնէն սէյրատ վէ զիեարէթճիլէրէ թախսիս իթմէք նիեթինտէ օլտուզունու միւշարէլէյհ իտապէր ալինճա, բահաթը պօզալաճաղընը թէֆիքքիր իլէ օ արսան եր սաթը ալմագ իսթէմիշ իսէտ, ֆինաթը հազ զընտա իթիլաֆ հասրլ օլամմըշ իքէն, պու քէրրէ մէզքիւր Ալման էրպապը սէնայի ճէմիյէթի մէզքիւր արսաեր բրէնս Պէզմարդա իհտա իտէճէք տիր քի, ֆիլ հազրզա պին թագտիմէ, հէտիյեէրին էն կիւզէլ ատտ օլդունա սէզա տրը։

ՍԻՒԹԷՆԷՎԻԵՆ

ՇԻԳԱԿՕ ՍԷՐԿԻՍԻ

1893 սէնէսինտէ

(Գիւտ Նէ-Օրլէանէն գէրէք վէ Իէնոմ)

Պու զբրհլը, տէնիզտէ պուլունան պիր զբրհլընն կէօզ իլէ խարիճտէն կէօրիւնէպիլէն, եանի սաթհի (եիւզ) պահրրտէն եօգարու օլան զբսմընը կէջաթէրէպիլէճէք սուբէթլէ ինչա օլունաճագ տրը։ Կիւլէրմէսի իւզերինէ պահրիեունա մախսուս ալէաթ ու էտէվաթտան հէր պիրինին պիրէր ֆոթլլերի, վէ պիր զբրհլը կիւյերմէսի իւնթիւնտէ պուլունմասը իգթիզա իսէն էտէվաթտան տա քեաֆֆէսի եէրլի եէրինէ վաղ օլունաճագլար տրը։ Թօր անպարլարընա, երինէ էն սօն -էնինտէքի զբրհլրլարա վաղ իտիլէն ճէսիմ թօքլարընը պիրէր ջստէտի դօնուլուպ, թեղկինաթ ու թանզիմաթի տախիլիյեէքինէ ֆէվգէլհատտ իհթիմամ կէօսթէրիլէճէք տիր։ Վէլ հասրլ տիրէքլէրի, եէլքէնլէրի, իրլերի, պանտէրալարը։ Վէ տահա սայիր հէր գիւրլիւ լեվազիմի ջ տեքեճէլերտէ միւքեմմել օլաշագ թագլիտ ու թանզիմ օլունաճագլար տրը։ Խարիճտէն թէմաշա իտէնլեր, պունու հադիգի պիր զբրհլրտան ասլա թէֆրիդ (ֆարդ) իտէմէեէճէքլերի կիպի, թէ-

խաեինէ, նաֆիլէ եէրտէ աղլամա, պէն էօյլէ ուսթալըգլարա ալտանպլարպան տէկիլիմ։ Էօյլէ օլտուզունու սէնտէ պիլիրսին, վէ հէմտէ բէք ալէա պիլիրսին։ ճէնազէմ սանտրզընը մըխլանարզընը կէօրտիկիւն կիւն վէ սաաթ, սէնին իչին պիր տիգեիւն պայրամ կիւնիւ օլաճագ տրը, զիրա, պէնիմ տէերտիմի չէքմէքտէն օսանտրն ալգտրն՝ Օ՛Ֆ, եա Բէպիմ, սէն պէնիմ ճանըմը ա՛լքի, չու տէրտ ու միհնէթտէն գուրթուլաեըմ, արթըգ թէհամմիւլէ թագաթըմ գալմադը։ — տէտի մէրզուսէ ելինեա կէօքսիւնք վաղ իտէրէք վէ պիր ա՞հը տէրուն չէքէիէք։

Մարիէթ, կնքամայրընը պզ գիլթէմ լեբինտէն վէ պէտ մուամէլերինտէն նաչի զուհուբրա կէլմիշ օլան ֆէօղ եաչլարընը սիլահքտէն սօնրա մէրզուսէնին եանընա կիթտի, վէ մէլէքվարի մուլահիմ պիր լիսան վէ պիր թէլաֆֆուզ իւզրէ։

—Պու կիճէեի բէք ֆէնա պիր հալտե կէչիրմիշ օլտուզունուզտան, պէլքի ինպահլարընը պիրազ ունուտրտա չահաթ իտէրսինիզ իւմիտլիյլէ, սէսսիսնէ տիշարը չըգտը իտիմ, — տէտի։

—Պէն աղրը սանճը չէքմիշ, վէ կէպերիպ ահրէթէ եօլճու օլմուշ իմիշիմ...

սէնին վաղիֆէ՞ն պիլե տէկիլ տիր, էլ վիքիր քի, սէն պէնի պըրագարագ չըզբպ սօգագլարտա կէզէսին, էօյլե տէկի՞լ մի։

—Ամա՞ն կնքամայրըմ, պէն կէղմէք իչին չըզ մաերպ, իլլա պիր իշ իչին չըզմշըմտրը, վէ հաթթա, չըզտրպրմ վազբթտատա... մատամ ժիւսթէնէ ըէճա վէ թէնպահ իթմիշիմտիր...

—Պէն օ գարբընը կէօրտիւքճէ, զանն իտերսին քի պիր եումրուճագ կէօրմէքտէեիմտիր... վէ սէնտե պունուն պէօյլե օլտուզունու բէք ալէա պիլտիկին հալտե, եինէ կիտիպ տե անը պանա կէօնտէրմէք իմթէրթին... — տէտի։

Մարիէթ, մէղպուրբ թարաֆընան վերիլէն մէղքիւր ճէվապրը իշիտինճէ, մուգապէլէյի պիլ միլ իտէրէք սերթ պիր ճէվապ վիրէճէք եէրտէ, մուզաեիրի օլարագ, ամրճա պիր թէպեսսիմ (կիչլիմմէմէք)լէ, ֆաղ ամթ զաեէթլէ հալիմշնէ պիր սուբէթտէ,

—Կնքամայրըմ, նէ՞ տէրսինիզ, գօլունուզրն սարչրսընը տէկինթիրէեի՞մ մի, — տէտի։

—Խայր, գալսրն, գալսրն, իսթէմէմ, զիրա վաղթի կէչմիշ տիր վէզգաթէն սէնին մագսէտինտե մէզքիւրպարընը տէկինթիրմէքլիք վագթինի կէչիրմէքլիքտէն իպարէթ իտի։

—Պիրազ կէճիքտիկիմ իչին ամվընը՝ տիլեեերէք, եինէ սարղրկը տէկինթիրմէմ իչին տէ միւսատտէ իթմէնիզի ըեճա իտերիմ։

—Պրրա՛գ պէնի քէնտի հալիմէ, խաեի՞ն էվլատ։

—Լաքին, կնքամայրըմ, էկէրչի սարղրը տէկինթիրմէզ իսէք, եարանրզ տահա զիեատէ ֆէնալաչրը։

—Ցահանֆիեի եա՝ տահանֆիեի եա, իշթէ սէնին իսթէտիկինտե օ տոնը։

—Ամա՞ն կնքամայրըմ, ըէճա իտերիմ, պունու սէօյլէ՞մէ՞ինիզ։

—Եըգբ՛լշունտան, կի՛թ եանըմտան։

—Բէ՛ք ալէա, պէքլերիմ, էմրինիզէ միւնթազրրըմ, — տէտի Մարիէթ պիր ահը տերուն չէքերէք։

Պատէհու, թէքրարէն քելամէ աղաղ պիրլէ,

—Մատամ ժիւսթէն սիւտիւնիւզիւ կէթիրմիշտիր, ըսրտաեը՞մ մը, իսթէրմիսինիզ։

—Էօ՛Ֆ, սի՛ւա, սի՛ւա, եինէ սիւտ, պլրդնրմ, թիքսինտիմ արթրդ, հէքիմիմ պանա նրսֆը սրղրը վէ նրսֆը տախլիբիլճ էթի սուեու վերիլմէօնի թէրթիպ իթտի իտի։ Կէրչի բաղտ իրթեսի վէ սալը կիւնիւ վիրտին, հալպուէքլի

անտէն ծօնրա էթ սուեու եիւզիս կէօրէմէտիմ, պու կիւն իսէ բաղլաշ տրը։

—Կնքամայրըմ, օլ պապտե թագսիբաթ պէկնտե տէկիլ տիր, զիրա, էթ վէ բիլիճ ալմագ իչին, եալնըզ թագիպլին էմրի \քեաֆի օրմանբգ, իլմա բարա իսթէր, վէ բարամըզտա եօգ տուր, չիւնքի, կիւնտե անճագ տեօրթ պէշ զրչ զազանապիլմէքտե օլուպ, վէ անընկա տա կիւճ հալ իլէ անճագ պոռ գատարը եաբապիլմէքտէիմ։

—Էօյլե՞ եա՝ սիւսիւնտէն, թօպալէթինտէն բարա արթմագ քի, էթթ վերէպիլէսին։

Մարիէթ բիչր մահզունկնէթաղուպ պաշրնը յապլաբարագ, վէ պիր թէմիմկնէթի քեսքինկ կէզրէ ճէվապ վիրէրէք։

—Ա՜Հ, կնքամայրճըզրմ, բէք ալէա պիլմէքսինկ տեքրքի, պէն թէքմիլ պզ զբը պիր պապտա ֆիսթան իլէ կէչիրմիշիմտիր, վէհէմրի իսաբէնէ, հատտէն զիեատե պիդդաթ իյլէմիշ պուբնուտուզում՝ հալտե ինախի, իւչէր այտան ալթը այլբգ, Ֆրմնի իքի թագսիթ օրտա քիրաաընը վիրէմէմիշիզ տիր։

(Տէվ-դ)

հիմա պիր չիւպէխնի թէչքիլ իտէճէք տիր։

Միչիկան կէօլիւ իւզէրինտէ վէ սէրկի գարշուսընտա սալ իւսթիւնտէ պիր օրէլ ինչա օլունաճադ տըր քի, պունա Ս-ղէհ Օրէլ նամը վէրիլմէսինին սէպէպիտէ իշթէ շու սուրէթտէ ինչա իտիլմէսի տիր։

Հէյլէ պու գատար ինչաաթ միեանընտա էն զարիպի, «չէրապ չէշմէսի» տիր քի, սէրկիեի զիեարէթ իտէճէք օլան այեաչլարըն (էրպապ իշրէթին) հէման պու չէշմէնէն պաշգա նազարի տիգգաթլարընը հիչ պիր չէյ ճէլպ իթմէեէճէք տիր։ Պիր սուրէթի միքէմմէլէտէ ինչա օլունաճաղը խապէր վէրիլէն պու չէշմէնին մուսլուգլարընտան սու եէրինէ խալիս Գալիֆօրնիա չարապը ագրթրլաճագ տըր քի, պու չէրապ Ամէրիգալըլարճա չէրապալարըն էն մագպուլի ատտ իտիլմէքտէ տիր։

Շիգակօ սէրկիսինտէ, պիրտէ տիւնեանըն հէր թարաֆընտա իսթիմալ օլունմագտա օլան գունտրա քօթին վէ չէշմէլէրին պիրէր նիւմունէլէրիյլէ տէպպաղաթ ճիհէթինտէ նէ տէրէճէլէրտէ թէրագգի իտիլտիկինի կէօսթէրէճէք պաղը մաամուլաթը հավի ուֆագ պիր սէրկի տահա քիչատ իտիլէճէք տիր։ Ֆագաթ պունլարըն քեաֆֆէսինին միհիմի վէ էն զիեատէ մուհայեիր իլ ուգուլ (ագըլաբը շաշտրան, հայրէթտէ պըրագան) օլանը, «Շիգակօ գուլէսի» օլաճագ տըր։ 1592 գատէմ եանի 150 մէթրճ իրթիֆայինտէ (եիքսէքլիկինտէ) ինչա օլունաճագ օլան շու ճէսիմ գուլէ կէրէք միհէնտիսլիք վէ կէրէք տէմիրճիլիք վէ միյմարլըղըն սօն տէրէճէսինի կէօսթէրէճէք տիր տէնիլիր իսէ, խաթա իտիլմէմիշ օլուր։

ՏՕՂՐՈՒ ՍԷՕՋ

ԳՈՒՐՊԱՆԼԱՐԸ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՆՈՒԹԳ

ՍՕԳՐԱԹ

Էվվէթ, կէրչի Սօգրաթ տախի պիր թագըմ ֆազլա չէյլերէ ինանմագտա իտի, լաքին, օլ ինանտըղը ֆազլա չէյլերին էսասընը տախի ախլագը համիտէ իւզէրինէ վազ իթմէկէ չալըշմագտա իտի։ Մէսէլա, Սօգրաթ տախի, հէր ատէմին պիր բէրիսի վար տըր, վէ անը հըֆզ ու հիմաեէեէ մէէմուր տուր, վէ մէէմուրիյեէթի անճագ վէ անճագ ախլագը համիտէեէ ըէհպէրլիք իթմէք օլտուղունտան, տայիմա ֆէնալըգտան սագընտըրմագ, վէ խայր ու սէվապ եօլունա սէվգ իյլէմէքտէն իպարէթ տիր տէմէքտէ իտի։ Սօգրաթըն պէօյլէ պիր բէրինին վիճուն վէ մէէմուրիյեէթինէ ինանմասը հագգընտա պիւեիւք պիւեիւք միւճատէլէլէր զուհուրա կէլմիշ տիր, չէօյլէ քի, պագըլար պունու սօգրաթըն պիր գուրնազլըղընա համի իտէրէք, նիյեէթ իթտիկի իսլահաթըն իճրասընը, միմքին մէրթէպէ չարուգ վէ զիեատէ կէօրմէքլիք իչին, քէնտիսէօյլէտիքլէրինին խալգա զիեատէ թէէսսիր իթմէսինի տիւշինմիշ։ Վէ պինաէն ալէյհ, խալգըն ումուրէն ինանմագտա օլտուղու կիպի, քէնտիսի տախի ինանմագլըգ կէօսթէրմիշ տիր քի, հէր քէս, քէնտի տիհանընտան չըգան քէլամլարա, պիր թէրի վասրթասըյլա, իլահլար թարաֆընտան կէօնտէրիլմէքտէ տիր իթիգատընտա պուլունուն տա, հիւրմէթ ու իթիպար իյլէսին տէեի, մանէա վէրտիլէր։ Վէ պագըլար տախի, Սօգրաթ քէնտի ագլ ու զէքեավէթի, վէ գալպ ու վիճտանը սէմէրէսի օլան ֆազիլէթլէրի վազ վէ նասիհաթ իյլէտիկինտէ, սատէճէ պիր ուսուլ վէ եախսօտ պիր թարզը մախսուսմագամընտա, բէրիսինինզիքրինի կէչմէքտէ իտի, տէտիլէր իսէ տէ, պունլարըն իքիսի տախի մնգտարը քիֆաեէտէ չայեանը գապուլիյեէթ սաեըլամագ, չիւնքի, Սօգրաթ, քէնտի պանիսի օլան բէրինին զիքրինի կէչտիկինտէ, էօյլէ սատէճէ պիր թարզ եա խէեալ մագամընտա թուրմաեըպ, իլլա հագգաթէն պիւեիւք պիր էհէմմիյեէթ վերմէքտէ իտի։ Պինաէն ալէյհ, սաեիրլէր, մէզքիւր իքի զանն ու էֆքեարը բէտտ իթտիքտէն պաշգա, Սօգրաթա, ատէթա պիր տիվանէ սրֆաթընը տա վիրտիլէր, վէ պու սէօյլէտիքլէրինի իսպաթ վէ թաստիգ իչին տախի, մէրգումուն, քէնտի բէրիսինտէն ալտըղը ալէամէթլէրէ վէ իխպատաթլարա թէվֆիգան, քէնտի տէ պիր բէյդամպէրլիք բուհու վարտըր իթիգատընտա պուլունարադ, պագը քէրրէ տալըգ քէնտուեի զայպ իթտիկինի, վէ Բօթիտէ նամ չէհրին մուհասէրէսինտէ, եիրմի տէօրթ սաաթ էն միթէմատի վէ պիլա հարեքէթ աեագտա տուրտուղունու, միսալ օլարագ իպրազ իթտիլէր։ Հէր նէտտէ սէօյլէսէլէր, պէնճէ պէն գաթան Սօգրաթը պիր պուտալա օլմասընը գապուլ իտէմէմ։ պէնիմ էֆքեար ու իթիգատմա, եալընըզ շու սահիհ օլապիլիր քի։ Սօգրաթ հատտէն զիեատէ հիսսիյեաթա վէ արզու վէ զայրէթէ մալիք պուլունտուղունտան, վէ պու հալի տէ պազէն հատտի իթիտալը թէճավուզ իյլէտիկինտէն, քէնտուեի ալտըրըպ զայպ իտէրէք, Ալլահ իլէ ինսան պէյնինտէ վասրթալար պուլունմասընա, վէ օլ վասրթալարըն պագը գուվվէթ ու գուտրէթլէրէ մալիք օլմասընա իթիգատ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։ մէկէրչի, մէրգումուն պու հալինէ, տիվանէլիք իսմի վիրիլմէսի ճաեիզ օլապիլի՞ր մի։ կէրչի պէն ճաեիզ կէօրմէմ, լաքին, էկէրչի սաեիրլէր ճաեիզ կէօրիւպ, վէ հաթթա իսպաթընա տախի գալգըշսալար, եինէ պէն իսքեաթ օլամաեաճաղըմտան, օլ վագրթտա, «էկէր Սօգրաթ պիր տիվանէ իմիշ իսէ, տիմէք տիր քի, թապիաթտէ բէք ուլու, բէք ճէլիլ վէ բէքտէ շայեանը հիւրմէթ տէլիլիքլէր տախի պիրի պուլունմագտա օլմալը տըր։ վէ օլ եօլտա տէլիլիքլէր, էն զիեատէ ագլ ու զէքեավէթտէն իսթիւն սաեըլսալար, վէ պինաէն ալէյհ, հէր առէմ, էկէր ումում խալգըն շէրէֆ ու սէատէթի հալնի արզու իտէր իսէ, Սօգրաթ եօլունտա տէլիլէրին չօղալմասընա արզու քէշ պուլունսալար ճաեիզ տիր զիրա, մէզքիւր տէլիլիք, սըրֆ ֆազիլէթ էֆքեարընտան վէ մէզքիւր էֆքեարըն հիքմէթնէվինտէն պուլունան ասարընտան իպարէթ պուլունմագտա՝ տըր։ էմմա, Սօգրաթ հագգընտա պագը տիվանէլիք հալլերի տէ պահս օլունմագտա իմիշ, հօշ, անլէրինտէ սահիհ օլմալարը պիր սուրէթի գավիյեէտէ անլաշըլամամշ տըր եա, Սօգրաթ պիր ճինէ պիր բէրիեէ ինանը իմիշ, բէ՛ք ալէա, մէկէրչի մէզքիւր իթիգատընը թահթընտա տախի՝, պիր ֆազիլէթ նիյեէթի էսէրինին մահֆուզ պուլունտուղու անլաշըլմագտա տէկի՞լմի տիր» տէրիմ Սօգրաթ, քէնտի բէրիսինէ, նասըլ քի սէօյլէտիմ, ատէթա պիր մուխպիրի իլահի նազարը իմանըյլա պագմագտա օլտուղունտան, հէր հալի, քէնտի վագթինի իթիգատաթը ումումիյեէսինէ մուղաեիր օլտուղու հալտէ, գատէր-ուլլահ մագամընտա թուրմագտա, վէ հէր պէլա վէ թէհլիքէեէ, քէմալի թէվէքքիւլ իւզրէ ռույի ռիզա կէօսթէրմէքտէ իտի։

(Ցեվ.)

Նիւմունէ չիֆթլիյի իթթիխազ օլունմագ իւզրէ միւպաեաա օլունաճագ օլան տէվվ Աբրահամ բաշա հազրէթլէրինին Պէյգօղտան Ռիվա սէվահիլինէ գատար միւմթէտ օլան չիֆթլիյինին, 52,000 լիրաեա իշթիրասը զրաաթ պանգասընճա գարարլաշտըրըպ, մուամէլէյի Նիզամիեէսինին իճրասընա միւսաատէի սէնիեէ էրզան պույրուլտուղունու Մ՞ինիրօր եազըեօր։

—Տիւնքի Մ՞ինիրօրտէ օգունտուղունա կէօրէ, ռումի թարիխ եէրինէ ալաֆբրանկա թարիխ իսթիմալ իթմէքլիք գարընտան տօղաեը Դաթօլիքլէր պէյնինտէ զուհուրա կէլէն միւճատէլէ իւզէրինէ, փաթրիգխանէլէրի թարաֆընտան, եինէ ռումի թարիխ իսթիմալինէ գարար վիրիլմիշ տիր։

—306 սէնէսի մարտընտան իթիպարէն «Բ՞ոչ» իլէ սաթըճըլըգ իտէն էմնաֆքն մէնի խուսուսու, Շէհր Էմանէթինճէ թահթը գարարա ալընմըշ իտի։

Պու կիպի էմնաֆքն պագըլարընա պէր վէճճի սապըգ բուխսաթ իթաաբ խուսուսու, տէվվայիրի Պէլէտիյէ միւտիրիյէթլէրինտէն Էմանէթի միւշարիլէյհաեա արզ օլունմաղլա, եալընըզ Զարշու իչի իլէ Մահմուտ բաշա, վէ Պալըզ բազարը ճիհէթլէրի միւսթէնա օլմագ իւզրէ, սայիրլէրինէ բուխսաթ վիրիլմէմէսի խուսուսու պու քէրրէ գարարկիր օլտուղու խապէր ալընմըշ տըր։

—Եավէրի էքրէմի հազրէթի Շէհրիեարի տէվվ։ Շաքիր բաշա հազրէթլէրինէ, պու քէրրէ թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն, գըյմէթտար պիր գըլըճ իհսան պույրուլմուշ տուր։

—Ավթրիանըն Ցէրսատէթ սէֆիրի, տիւն Սատրազամ հազրէթլէրինի զիեարէթ իտիպ, պատէհու խարիճիյէ նազրը տէվվ։ Սայիտ բաշա հազրէթլէրի իլէ տէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Վէլատէթի Հիւմաեունն միւլապէսէսիյլէ Ալմանիա իմբէրաթօրու հաչմէթլու Կիեօմ հազր։ Զաթը հազրէթի Բատիշահիէ պիր թէլէկրաֆնամէյի մախսուս քէշիտէսիյլէ իճրայի թէպրիքեաթտա պուլունտուղու կիպի, Պէրլին Օսմանը սէֆարէթինէ տախի մէմուրիյնի մախսուսէ իշմիրյա թէպրիքեաթտա պուլունմուշ տուր։

Բէղա Պէրլինտէն իչար օլունտուղունա կէջրէ վէլատէթի Հիւմայունա միւսատրֆ օլան կէչէն բէնչէնպիհ կիւնիւ, Ալմանիա բայիթախթընտա պուլունան մէմուրիյնի միւլքիեէ վէ ասքէրիեէ, Օսմանը սէֆարէթխանէսինէ կիտէրէք, սէֆիր տէվվ։ Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրինի թէպրիք իյլէտիքլէրի կիպի, Պէրլինէ մուգիմ թէպասայի տէվվէթի ալիյէ տախի, պու միւնասէպէթլէ թարաֆը էշրէֆը հազրէթը Բատիշահիեէ արզը սատագաթ վէ ուպուտիյեէթ իթմիշ տիր։

—Հուտուտու Օսմանիյեէեէ վուգուպուլան թէճավուզաթ հագգընտա իճրայի թահգիգաթ իչիւն պա Իրատէյի Սէնիյեէ մահէլլի մէզքիւրէ իկամ պույրուլան Հէյեէթը թէֆթիշիյեէ, Շեգսարեա միւվասէլէթլէ ումուրու թահգիգիյեէ իպթիտար իլլէմիշլէր տիր։

—Պազը թահգիգաթ իճրասը զըմնընտա պա Իրատէյի Սէնիյեէ թարապուլուսու Ղարպա կէօնտէրիլէն հէյեէթի թէֆթիշիյեէ, ախիրէն էօհտեսինէ թէվֆի օլունան վէզայիֆի իքմալ, վէ պու պապատէքի ֆէզլէքէեի մէրճիլինէ պա թէլէկրաֆ արզիյլէտիկի իչիտիլմիշ տիր։

—Ամֆվը Ալիյեէ մազհար օլան Մէհէմմէտ բէհլիվանընը Իզմիտ ճիվարընտա էյդրեա թաագիպլինէ մէէմուր իտիլտիկի ճիհէթլէ, պու քէրրէ Իզմիտ կիթտիկինի Սը՞ղ՞ալ եազըեօր։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Բնիկ Արաբկիրցի Թէրզիպաշեան Զաքարու որդի Մ. Պետրոս անուն ազգայինն տասն ամաց հետ հայրենիքէն մեկնած ու անյայտ եղած է։

Ցիշեալն՝ երեսուն տարեկանի մօտ է, երկայնահասակ, դիմաք բարեձեւ, աչօք ու հերօք սեւ և թիկնեղ։

Կը խնդրուի Արգոյ Ազգայիններէն, որ եթէ անոր ո՛ւր, ողջ կամ մեռեալ լինելու մասին ո՛ր և է տեղեկութիւն ունին, հաճին ծանուցանել Պատրիարքարանի ի գիտութիւն։

18 մարտ 1891

Պատրիարքարան Հայոց

Կ. Պոլիս

ՍԱՓՐԱՖԻՅԵԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԼԸ

1891 Մարտ 20

Էսկ. Ում. միւպէտտէլէ. սէրի Տէ	20	21
Տիւն ագշամ գափանտը . . .	20	22 ½
Պու սապահ աչըլտը	20	24
Էն եիւքսէք Ֆիեաթ	20	29 ½
Էն աշաղը Ֆիյաթ	20	22
Սէրի Ա	—	
» Պէ	20	22
» Սէ	20	22
Թահվիլաթը Օսմանիյէէ . . .	82	12
Էն եիւքսէք Ֆիեաթ	82	18
Էն աշաղը Ֆիեաթ	82	10
Թասֆիյէէ	18	—
Շըմէնտըֆէր . . . . . Ֆր.	76	%
Օպլիկասիօն Թրամվայ . . Լ. Օ.	508	
Իսթիլանճ 8 կիճնէ . . . »	82	31 50
» 1 » . . . »	16	7
ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ		
Իսթանպոլ պանգասը . . Ի. Լ.	6	15
Սօսիէթէ ժէնէրալ . . . »	5	27
» Օթ. չանժ է վալէօր »	4	35
Գրէտի ժէնէրալ օթոման Լ. Օ.	9	18
Թրամվայ . . . . . »	5	66
Ըէժի	15	22
ԵՕՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ		
Իսթիգրազ 5% . . . . . Ֆր.	454	37½
» 4% . . . . . »		—
Պանգ նասիօնալ . . . . . »	429	50
Լօրիօմ . . . . . »	162	—
ԱԳՃԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ		
Օսմ. լիր. 100 ղշ. տան Ղշ. Փ.		
Սիմ մէճիտիյէ	108	14
Մէճիտիյէ	100	30
Հշլիք	103	—
Ալթընըզ	103	
Ինկիլիզ լիրասը	110	2
Ֆրանսըզ »	37	19
Բօլ	90	10
Գարպօն գաեիմէսի	7	65
Էօնսօլիտ ըէբօրու	—	—
Օսմանիյէէ »	—	—
Շըմէնտըֆէր »	—	—
ԳԱՄՊԻՕ		
Լօնտրա	110	¼
Փարիս	22	87⅛

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼՆԵՐԸ

Լօնտրա, 31 մարտ 1891

Ինկիլիզ էսհամը . . . . . Ի. Լ.	96	81
Էսկ. Ումումիյէէ. Սէրի Ա »	45	¾
» Պէ »	24	¼
» Սէ »	18	⅝
Օթթօման 1871	99	½
Օսմանը պանգասը	14	50
Տէֆանս Լօն	105	
Էժիպսիէն իւնիֆիեէ . . .	98	⅛
» բրիվիլէժիեէ . . .	104	¼
Տաեիրա Սանիեէ	98	½
Տօսանիալ (Ռօշիլտ իսթիգրազը)	103	¾
Պուլկար իսթիգրազը	87	½
Բիօ թէնթօ	23	¼
Գամպիօ Փարիս, 3 այ վատէլի	25	36
Փարիս, 31 մարտ		
Ֆրանսըզ էսհամը 3%	94	85
» » 4½% . . .	105	35
Էսկ. Ում. միւպէտտէլէ. Սէրի Տէ	18	82½
Շըմէնտըֆէր	76	90
Ըէժի	350	
Օսմանը Պանգասը	615	
Սօսիէթէ ժէնէրալ		
Գրէտի Լիոնէ	785	
Բրիօրիթէ թիւրք	421	25
Էժիբսիէն իւնիֆիեէ	495	
Տուան	465	31
Իթալեա էսհամը	94	50
Եունան »		—
Փարիս պանգասը	821	25
Գրէտի Ֆոնսիէ	1278	75
Կոնթուար տ'էսգոնթ	—	—
Սիւէեիշ ագսիօնու	2465	—
Լօնտրա, գամպիօ 3 այ վատէ իլէ	25	18
ԲԵԹԻԹ ՊՈՒՐՍ		
Ֆրանսըզ էսհամը 3% . . .	94	92½
Էժիբսիէն իւնիֆիեէ	—	—
Էսկ. Ում. միւպէտտէլէ. սէրի Տէ	18	87½
Շըմէնտըֆէր		
Ըէժի	350	
Տուան	464	37½
Բրիօրիթէ թիւրք	420	
Օսմանը պանգասը	617	50
Սօսիէթէ ժէնէրալ	144	50
Վիէննա, 31 մարտ		
Լօնտրա գամպիօ 3 այ վատէլի	115	30
Փարիզ » » »	45	55
Ըէժի	161	25
Շըմէնտըֆէր	36	80
Պէրլին, 31 մարտ		
Լօնտրա գամպիօ 3 այ վատէլի	20	230
Փարիս » » »	80	40
Ըէժի	176	50
Շըմէնտըֆէր	79	30